

Spel och modellbygge i Lunden

Vi besöker klubben Gripen som i många år skapat förutsättningarna för att barn och ungdomar ska få bygga modeller och spela figur- eller brädspel tillsammans.

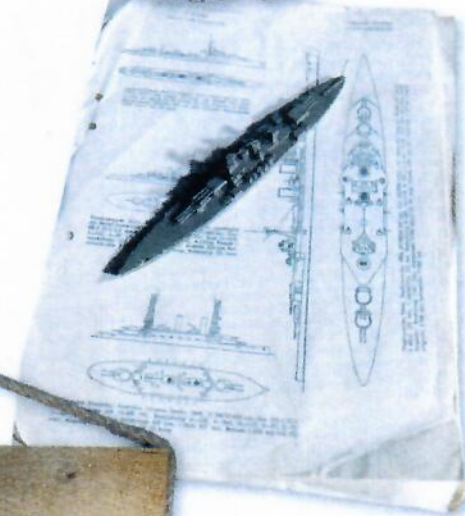
TEXT & FOTO: JOAKIM SANNAGÅRD

I mer än 60 år har barn och ungdomar samlats för att bygga modeller, måla figurer och spela brädspel i klubbarna Gripen, Göta Lejon och Yggdrasil i Göteborg. De tillhör alla det västra distriktet i Ungdomsförbundet Sveriges Flotta (USF). Förbundet är fristående civil ideell organisation som anordnar seglarkurser och navigationsutbildning på flera håll i landet, för deltagare i åldrarna 7 till 17 år. Sommartid arrangerar USF Väst seglarläger vid Bovik i Göteborgs skärgård, men en lika viktig del av verksamheten i det västra distriktet är den gemensamma klubblokalen i stadsdelen Lunden.

Verksamheten i Göteborg grundades år 1964 som Marinklubben Göta Lejon. Året därpå grundades Marinklubben Tre Kronor. De olika klubbarna berodde på att verksamheten var spridd till olika adresser i staden, men verksamheten var i stort densamma. År 1967 togs beslutet att ordet "marinklubb" skulle ersättas av "ungdoms-avdelningar". Träffar arrangerades vid den här tiden på bland annat Sjöfartsmuseet, Nya varvet och Hisingen där ungdomarna bland annat byggde balsammodeller för det sjökrigsspel som Gustav Bäckdahl utvecklat. Ganska snart breddades verksamheten till alla former av modellbygge och brädspel och detta är inriktningen för verksamheten än idag.

ÄNDAMÅLSENLIG LOKAL

I klubben Gripen samlas de yngsta deltagarna i den gemensamma klubblokalen varje tisdagskväll och jag har blivit inbjuden till en av dessa kvällar. Det är fortfarande eftermiddag

Ovan: Instruktioner och en modell från det sjökrigsspel som var populärt när verksamheten startade.

när jag möter klubbens ordförande Janne Otterström i stadsdelen Lunden.

I ett lugnt och lummigt bostadsområde ligger föreningslokalen som organisationen haft tillgång till sedan 1986. Den har tidigare varit alltifrån kontor till cykelbutik och är på totalt ca 80 kvadratmeter. Den är för verksamheten ändamålsenligt uppdelad i flera mindre rum i två etage. Planlösningen gör att man kan ha olika aktiviteter på gång i de olika rummen utan att störa varandra.

Här har medlemmarna tillgång till ytor och utrustning som är svårt att uppbära om man exempelvis bor i en liten lägenhet. I lokalen finns exempelvis en 3D-skrivare och sprutbox för den som vill airbrusha sina modeller. Eller stora bordsytor för den som vill ställa upp större figurspel.

Janne berättar att han ofta spenderar kvällarna i byggrummet. Genom hela livet har modeller varit ett stort intresse och en hobby som han gärna delar med andra. Genom hans försorg finns här en hel vägg med obbyggda plastmodeller som

Erik & Gustaf kommer regelbundet till klubben Gripen på tisdagskvällarna för att bygga modeller tillsammans.

William med sitt pågående bygge av en tysk polisbåt.

medlemmarna får köpa till halva nypriset, med villkoret att modellen byggs på kvällsträffarna i lokalen. Det finns även ett stort utbud av färger, penslar och annat som behövs för bygget. Ett koncept som säkert har skapat många nya modellbyggare i Göteborgsområdet under alla de år som möjligheten funnits.

GRIPENS MEDLEMMAR SAMLAS

Medan jag och Janne kikar runt kommer kvällens första deltagare och snart fylls lokalen med doft av kaffe, småprat och många skratt.

Inne i byggrummet träffar jag William. Framför sig har han ett pågående bygge av en stor tysk polisbåt. Byggsatsen har han fått av en god vän. Han berättar att modellen går att bygga med motorer och radiostyrning men att planen är att bygga den statisk. Han har redan kommit långt med bygget av skrovet och dess alla detaljer. Modellbyggande är ett stort intresse och William har besökt klubbkvällarna regelbundet i 8 - 9 år.

– Hemma har jag även en modelljärnväg, men den fick jag plocka ner när vi flyttade, säger William och fortsätter:

– På klubben finns alla grejer jag behöver när jag bygger och jag tycker om att komma hit de tisdagskvällar jag kan.

I klubben Gripen med de yngsta deltagarna kommer flera av ungdomarna till lokalen tillsammans med sina föräldrar. Janne berättar att flera av de som varit aktiva för ett par - tre decennier sedan nu är tillbaka med sina barn. Kanske är det även så att de som idag är aktiva även har mor- eller farföräldrar som byggt och spelat i klubbarna när de var unga. Men någon tidigare klubbmedlem som följt med barnbarnen till lokalen har han ännu inte mött.

Inne i byggrummet träffar jag Gustaf och Erik som är enga-

gerade i att bygga en helikopter tillsammans.

– Jag var själv väldigt aktiv i verksamheten som ung, då i början av 1990-talet gick jag till klubben varje tisdagskväll och fredagskväll, berättar Gustaf och fortsätter:

– Erik har testat olika fritidsaktiviteter och när det visade sig att Erik delade intresset jag hade som ung så sökte vi upp klubben. Vi cyklar nu hit regelbundet, även om vi idag bor en bit bort. Det är en fin atmosfär här och kvällarna på klubben ger oss båda kvalitetstid tillsammans.

BRÄD- OCH FIGURSPEL

En trappa upp träffar jag Lasse, Otto, Elias, Manraj, Elof och Jigar som spelar brädspelet RA tillsammans. Ett ikoniskt spel från 1980-talet, som fått en comeback de senaste åren bland entusiaster. Det råder ingen tvekan om att Lars kan sina brädspele och med en ängels tålmod styr han upp spelet kring det stora bordet. Även om det finns ett par datorer i lokalerna så är det i Gripens det fysiska spelet tillsammans med sina kompisar som lockar.

Klubbarna i förbundet som delar bygg- och spellokalen i Lunden har idag tillsammans mellan 300 och 400 medlemmar. Många är passiva, men de kvällar man träffas kommer ofta mellan 10 och 30 deltagare. De ledare som har nycklar

arrangerar ofta spontana träffar för mindre grupper när lokalen är ledig.

ENGAGERADE LEDARE

Janne har varit engagerad i Gripens sedan starten. År 1964 följde han med sin kusin till en av de första träffarna på Sjöfartsmuseet och sedan dess har han varit engagerad i verksamheten. Idag är han Gripens ordförande och engagerad i alla verksamheter som delar på lokalen. Det är ingen tvekan om att Janne brinner för ungas utveckling. Ett framtvingat karriärsbyte ledde honom in i skolans värld och tvåveckorsvikariatet på en grundskola i Bergsjön blev förlängt. Nu fjorton år senare är han fortfarande engagerad på halvtid som "skolmorfar" på samma skola.

– Det är ett mycket givande uppdrag som jag rekommenderar fler att prova på, säger Janne.

Han vill också lyfta fram de föräldrar som aktivt engagerar sig i Gripens. Utan mammor och pappor som följer med och är spelledare eller fixar saker som gått sönder hade verksamheten inte överlevt i så många år. Sammanhållningen och att man gör det mesta tillsammans ser han som mycket positivt.

– Jag hade önskat att fler tjejer och kvinnor blev aktiva i Gri-

Vid ett av borden träffar jag från vänster: Otto, Lasse, Elias, Manraj, Elof och Jigar som ofta kommer till klubben för att spela tillsammans.

Ur arkivet:

Utställning på Båtmässan 1966 som gav många nya medlemmar i klubben.

Modellbygge i olika skolor engagerade många aktiva.

I klubben Gripens kunde barn och ungdomar mötas och inspirera varandra. Även här är det kring ett parti av Gustav Bäckdahls egenutvecklade sjökrigsspel.

De första åren var det många som engagerade sig i att skapa modeller för sjökrigsspelet.

Många som kommer till lokalen har ett intresse för fantasy, sci-fi och figurspel.

pen. Modellbygge och figurspel är intressen som traditionellt kanske framför allt intresserat killar och män, men det vi gör här är så brett att jag tror att alla kan finna något som passar dem, säger Janne.

För att nå ut till fler unga har klubben vid flera tillfällen ställt ut på SciFi-mässan i Göteborg. Gripen har under flera år också samarbetat med kommunen och haft lokalen öppen för alla

under utvalda kvällar, men tyvärr fick denna öppna verksamhet upphöra på grund av ledarbrist, så idag är det klubbkvällarna för medlemmar som man fokuserar på.

Janne framhåller att alla i Göteborg är välkomna till klubbarna i bygg- och spellokalen i Lunden. Klubbmedlemskapet styrs av ålder och intresseområde. Är man mellan 7 och 17 år så möts klubben Gripen på tisdagskvällar. Man får gärna prova på några kvällar innan man blir medlem. Är man äldre så kanske verksamheten i några av de andra klubbarna i lokalen kan passa ens egna intresseområden.

Läs mer på usfvast.se/allmant-om-klubbverksamheten

Janne Otterström har varit djupt engagerad i verksamheten ända sedan klubben Gripen startade.

Henke, Teddy och Tommy spelar Tsuro vid ett av borden.

Janne Otterström fick stor uppmärksamhet när han kom till klubben i den uniform han hade under en rep-övning hösten 1969.

Modellbyggandet har i alla år haft en central roll i verksamheten

Bilder från bygget av den andra gemensamma modelljärnvägen. Idag har man ingen modelljärnväg i lokalen. Det får tyvärr inte plats.

Seglande är en viktig del i verksamheten och varje sommar arrangeras seglarläger vid förbundets Bovik.

